

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

Tit. 11. De infantibus & languidis expositis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

vigantium, Pius V. Ad Sedem Apostolicam revocavit, P. Matth. in vii. *Decret. lib. 3. tit. 7. c. 2.*
Denique subiiciendum hic esset aliquid de secunda parte Tit. hujus, nempe de reitanti- bus baptismum; verum ea de re sufficienter dictum est à nobis jam antè *lib. 1. Tit. 16.*

TITULUS X.

De his qui filios occiderunt.

1. Parricidium qui committere dicantur.
2. Poena parricidarum.

Superioribus Titulis vidimus de iis criminibus, quæ principaliter in Deum committuntur: consequenter videndum est de illis, quæ principaliter tendunt ad læsionem proximi, quibusque aut corpus & vita proximi læditur, aut pudicitia thorufve offenditur, aut res & bona proximi exteriora attrahantur & violantur. Primi generis est homicidium, & inter homicidiorum genera gravissimum, quod in filios sive descendentes, & in parentes seu ascendentes committitur, diciturque generali nomine Parricidium; & adeo grave est, ut Quintil. in Declamationibus omnia scelera maximum appelleret: & Solon interrogatus, cur nullam legem in parricidas tulisset, responderit: Non expectasse se tale scelus unquam potuisse committi.

1. Dixi, generali nomine vocari Parricidium; nam licet Parricidæ propriè vocentur parentum interfectores, aut qui suæ patriæ, quæ cuique parentis est loco, excidium aut vim attulerint, Cicero 1. *Officior.* tamen postea lege Pompeja cautum fuit, ut parricidii teneantur non solum, qui patrem vel matrem, sed & ii, qui fratrem, sororem, patrualem, matrualem, filium, filiam, & alias personas, in l. 1. *D. ad l. Pomp. de parric.* enumeratas, occiderint.

2. Poena parricidarum more majorum sive de

jure Civili fuit hæc, ut virgis sanguineis verberati, ac deinde infuti culeo, cum cane & gallo gallinaceo, vipera, & simia, in mare vel in amnem proicerentur, l. *penult. D. d. tit. Cicero pro Roscio Amerino* Vide Gregor. Tholosan. *Synag. juris universi lib. 36 c. 24.* Gothofred. *ad l. penult.*

Jure verò Canonico suaderetur matri, quæ iracundiæ calore ducta filium occiderit, si quidem inaupta vel vidua sit, ut in monasterium ingrediatur, in quo reliquo vitæ cursu peccatum deploret, *cap. 1. b. 1.* Si verò sit conjugata, non ideo à marito est separanda, sed alia poena ei imponi decet, *c. 2. b. 1.* Quod si infantulus de nocte cum patre & matre mortuus reperitur, nec appareat, utrum à patre vel à matre oppressus sit vel suffocatus, extra culpam omnem non sunt parentes, indiciturque poenitentiarum annorum, quorum unum peragant in pane & aqua, *cap. ult. hoc tit.* si quidem peccasse in eo intelliguntur, quod infantem in communem lectum recipiendo, periculo oppressionis vel suffocationis exposuerint. Qui matrem occiderit, eodem jure poenitere debet per decem annos, juxta formam præscriptam in *can. Latorem xxxiii. q. 2.* At verò, qui parentem per furorem occiderit, impunitus manebit: nam sufficit eum furore ipso puniri, l. *pen. §. fin. D. ad l. Pomp. de parricidiis*, l. 14. *D. de officio Praefidis*

TITULUS XI.

De infantibus & languidis expositis.

1. Poena exponentium infantes & languidos.

Omnino quoque inhumanitate & crudelitate referti sunt, & tanto detiores homicidio, quanto calamitosioribus id inferunt, inquit Justin. *Novel. 153 in fine*, qui scilicet infantes ac minores septennio exponunt seu abiiciunt, ut vel pereant, vel ab aliis, commiseratione motis, suscipiantur & alantur, *can. Si expositus distm. 87.* Etenim necare videtur non tantum is, qui partum præfo-

Nam 2 cat,

car, sed & is, qui abiicit; & is, qui alimenta dene-
gat, quique publicis locis misericordiae causa
exponit, quam ipse non habet, *l. Necare 4. D. De
agnosc. & alendi lib.*

1. Quales propterea digni sunt poena homi-
cidii, *l. 2. Cod. eod. l. Nec filium Cod. De patria
potest. l. 1. § poena D. De agnosc. lib.* Et, si pater
fuerit, amittit jus patriae potestatis, si dominus,
jus dominicae potestatis, non tantum si ipse ex-
posuerit, sed & si ab alio expositum sciverit, vel
postea ratum habuerit, atque ita expositus hoc
ipso consequetur libertatem: ultraque poenam,
quam meretur exponens filium vel filiam, pri-
vatur successione filii seu filiae, ab intestato de-
cedentis. Nam eo casu expositus videtur incer-
tum parentem habere, qui filio non sit dignus,
cum filium indignum se existimaverit, & pro-
inde merito omni utilitate ex proveniente ca-
rere debeat.

Idem iuris est in languidis (id est sic viribus
ob infirmitatem deficientibus, ut ad omnem
paene operationem sint inutiles) ita expositis,
cujuscumque aetatis fuerint, sive infantes, sive
majores. Qui tamen hos suscipiunt non acqui-
runt per hoc in personas ipsorum aliquod jus, *c.
fin. h. tit.* licet aliud jure Cod. Theodos. obti-
nerit, ut videre licet apud Greg. Tholosan. *Syn-
tag. Iuris universi lib. 11. c. 10. n. 3.*

Quas autem impensas repetere possit is,
qui infantem expositum aluit, brevitatis
causa vide apud Azor. *2. p. Moral. Institut. lib.
2. cap. 16.* ubi tradit, omnia, quae de parenti-
bus exponentibus infantes statuuntur jure
Civili vel Canonico, obtinere in iis, qui per
se vel per alios commodè filios suos alere pos-
sunt: si verò praerogativa vel egestate aut sine
dedecore & ignominia eos alere nequeant,
eurent, ut in Hospitali saltem aliquo, ad hoc
pietatis officium extructo, educantur,
prout de servo statuitur in *lib. 1.*

*Cod. De Latina libertate
solvenda.*

TITULUS XII.

De homicidio voluntario vel
casuali.

1. Homicidium quid sit.
2. Aliud est voluntarium, aliud Necessarium,
aliud Casuale.
3. Voluntarium aliud directè tale, aliud indire-
ctè.
4. 5. Necessarium item duplex.
6. Quid sit moderamen inculpatae tutelae.
7. 8. Casuale cum culpa vel sine culpa committi-
tur.
9. Poena homicidii voluntarii ex utroque jure.

TRansemus nunc ad homicidium, in genere
considerandum. Licet enim genus pierum-
que praemittatur speciei, isque sit ordo usitator
in omni arte & scientia, ut ab universalioribus
incipiatur, & prius de genere tum de speciebus
agatur, *§ 1. igitur Institut. De iust. & iure, Ari-
stot. 1. Physic. cap. 1.* tamen nonnunquam etiam
iusta de causa praemittitur species, & subicitur
genus: ut hoc loco Pont. prius tradidit homici-
dii species, quae propter atrocitatem criminis
praemitti debuerunt.

1. Homicidium ab Homine dicitur, & ad ut-
rumque sexū pertinet, *l. Hominis 1 § 1. D. de verb.
signif. licet alias Homo pro vito specialiter ca-
pitar, l. Si quis aliquid § qui abortionis, in vet-
bis, mulier aut homo perierit D. De poenis, & in
jure Canonico Homicidium non tantum ho-
minis occisionem, sed & detractionem, per-
sualionem malam, omnemque motum ini-
quum ad nocendum alteri designet, can. Homici-
diorum cum quatuor seqq. De poenis. Distinct. 1.*
Specialiter verò sumitur Homicidium hic, pro-
ut significat occisionem hominis ab homine
factam, Quod addo, quia utrumque ad ho-
micidii rationem & nomen requiritur: nam
si brutum occiderit hominem vel homo bru-
tum, non dicitur proprie homicidium,
quia